

Sygn. akt VII U 1000/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2016 r. w Warszawie

sprawy D. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania D. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z 24 kwietnia 2015 r. znak: (...) oraz z dnia 30 kwietnia 2015 (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że w ten sposób, że ustala dla D. M. kapitał początkowy na dzień 01.01.1999 r. w wysokości 74.799,01 (siedemdziesięciu czterech tysięcy siedmiuset dziewięćdziesięciu dziewięciu 01/100) zł oraz wartość wskaźnika podstawy wymiaru w wysokości 65,83%

Sygn. akt VII U 1000/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2015 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., ustalił wartość kapitału początkowego D. M. na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 65.310,41 zł na podstawie art.174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r.,poz748 z późn.zm.). Organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 47,95% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową (47,95 % x 1.220,89 zł). Przy ustaleniu wartości kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 16 lat i 21 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 0 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. wieku okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 65,09 % oraz średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat tj. 209 miesięcy (decyzja z dnia 24 kwietnia 2015 r. , znak (...), k.21 a.r.).

W dniu 29 maja 2015 r. od powyższej decyzji, odwołanie złożył D. M.. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji, wnosząc o ponowne przeliczenie wartości kapitału początkowego za okres pracy od 1968 r. do 1975 r. z uwzględnieniem zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druk ZUS Rp-7) wystawionych przez Zakład Pracy w którym był zatrudniony w tamtym okresie. Ubezpieczony ponadto podniósł, że zobowiązuje się do przedłożenia ww. zaświadczeń w terminie do 4 miesięcy od dnia złożenia odwołania (odwołanie k. 2,3 i 7 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że w wyniku braku dowodów na wykazanie wysokości osiągniętych zarobków za okres zatrudnienia w Zakładach (...) od 30 października 1968 r. do 18 kwietnia 1970 r., w Zakładzie (...) od 30 czerwca 1970 r. do 30 kwietnia 1973 r. (brak wskazanego wymiaru czasu pracy) oraz w Zakładzie (...) w W. od 30 czerwca 1970 r. do 30 czerwca 1975 r. (brak wskazanego czasu pracy), przyjął do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, obowiązujące w tym okresie minimalne wynagrodzenie. W świetle powyższego organ rentowy podkreślił, iż odwołania są bezzasadne i winny zostać oddalone.

Na mocy kolejnych decyzji z dnia 30 kwietnia 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przeliczył emeryturę wnioskodawcy, przysługującą mu w powszechnym wieku emerytalnym w oparciu o kapitał początkowy ustalony decyzją z dnia 24 kwietnia 2015 r., znak (...). W treści ww. decyzji, organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że wysokość emerytury ubezpieczonego wynosi $1.322,66 \text{ zł} (7.3371,09 + 208090,61) / 212,80 = 1322,66$ (decyzja z dnia 30 kwietnia 2015 r., znak: (...)) k. 27 a.r.).

W dniu 3 czerwca 2015 r. odwołanie od ww. decyzji złożył D. M. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, że decyzja ta została wydana pomimo braku zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druk ZUS Rp-7) za okres pracy od 1968 r. do 1975 r. Ubezpieczony podniósł, że organ rentowy jako dochód stanowiący podstawę wymiaru składek przyjął najniższe wynagrodzenie jakie było wypłacane w tamtych latach, jednak jego zarobki w latach 1968-1975 były dużo wyższe. Odwołujący zaznaczył, że brak zaświadczeń został spowodowany tym, że przedsiębiorstwa w których pracował już nie istnieją, dlatego też wystąpił do następców prawnych Zakładów (...) i Zakładów (...) oraz do Archiwum Państwowego w W. w sprawie (...) o wystawienie druku (...), jednak ubezpieczony został poinformowany, że czas oczekiwania na ww. dokumenty wynosi 4 miesiące.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że w wyniku braku dowodów na wykazanie wysokości osiągniętych zarobków za okres zatrudnienia w Zakładach (...) od 30 października 1968 r. do 18 kwietnia 1970 r., w Zakładzie (...) od 30 czerwca 1970 r. do 30 kwietnia 1973 r. (brak wskazanego wymiaru czasu pracy) oraz w Zakładzie (...) w W. od 30 czerwca 1970 r. do 30 czerwca 1975 r. (brak wskazanego czasu pracy), przyjął do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, obowiązujące w tym okresie minimalne wynagrodzenie, zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (odpowiedź na odwołanie z dnia 1 lipca 2015 r.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. M., urodzony (...), złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., wniosek o ustalenie kapitału początkowego. Wówczas wśród dokumentów obrazujących przebieg jego aktywności zawodowej w latach 1968-2006 skarżący przedłożył m.in.: świadectwo pracy dotyczące zatrudnienia w Zakładzie (...) z siedzibą w W. od dnia 30 października 1968 r. do dnia 18 kwietnia 1970 r. na stanowisku elektryka konserwatora, świadectwo pracy dotyczące zatrudnienia w Zakładzie (...), w okresie od 30 czerwca 1970 r. do dnia 30 kwietnia 1973 r. na stanowisku kierowcy-montera, świadectwo pracy dotyczące zatrudnienia w Zakładzie (...) w okresie od dnia 30 czerwca 1970 r. do dnia 30 czerwca 1975 r. na stanowisku elektromontera ap. I układów pomiar. elektrycznych z wynagrodzeniem 11,50 n/g oraz 10 % premii miesięcznie, deputat węglowy, (...)w (własna działalność gospodarcza) wystawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., gdzie podstawa wymiaru składek została określona w wysokości 7600 zł, a składka miesięczna 1900 zł, (...) (działalność gospodarcza – taxi osób), wystawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., określające podstawę wymiaru składek w wysokości 35600 zł, a składka miesięczna 8900 zł, świadectwo pracy dotyczące zatrudnienia w (...), w okresie od 12 lipca 2001 r. do 28 lutego 2006 r., na stanowisku inspektora bhp w wymiarze pełnego etatu, świadectwo pracy dotyczące zatrudnienia w Usługi (...)w

okresie od 1 września 2008 r. do 21 grudnia 2008 r., na stanowisku technika do spraw bhp w wymiarze pełnego etatu (dokumentacja potwierdzająca okresy zatrudnienia ubezpieczonego s.7 -13 a.r.).

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2015 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., ustalił wartość kapitału początkowego D. M. na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 65.310,41 na podstawie art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U z 2015 r. poz. 748 z późn. zm.). Organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 47,95% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową (47,95 % x 1.220,89 zł). Przy ustaleniu wartości kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 16 lat i 21 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze o miesiący, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. wieku okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 65,09 % oraz średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat tj. 209 miesięcy (decyzja z dnia 24 kwietnia 2015 r. , znak (...), k.21 a.r.).

W dniu 8 kwietnia 2015 r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, wynoszącego 65 lat. Decyzją z dnia 30 kwietnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., przyznał wnioskodawcy emeryturę na podstawie art.24 ustawy emerytalnej od dnia 23 kwietnia 2015 r. tj. od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego. W treści ww. decyzji, organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że wysokość emerytury ubezpieczonego wynosi $1.322,66 \text{ zł} (7.3371,09 + 208090,61) / 212,80 = 1322,66$. (decyzja z dnia 30 kwietnia 2015 r., znak: (...) k. 27 a.r.).

Od powyższych decyzji, D. M. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie. Ostatecznie ubezpieczony zakwestionował obydwie decyzje organu rentowego z dnia 24 kwietnia 2015 r., znak (...) oraz z dnia 30 kwietnia 2015 r., znak (...). W treści ww. odwołania ubezpieczony wniósł o ponowne przeliczenie wartości kapitału początkowego i ponowne ustalenie wysokości przysługującego mu świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres pracy od 1968 r. do 1975 r., co może w istotny sposób wpłynąć na wysokość kapitału początkowego będącego podstawą wyliczenia wysokości jego emerytury.

Na rozprawie w dniu 13 listopada 2015 r. odwołujący okazał dwie odpowiedzi z (...) S.A. Oddział z siedzibą w W. z dnia 18 września 2015 r. z informacją, że ww. spółki nie posiadają dokumentów płacowych niezbędnych do wystawienia zarobków na druku RP-7 za okres zatrudnienia odwołującego w Zakładzie w latach 1970-1975 oraz zaświadczenie Kierownika Archiwum Państwowego w W. z siedzibą w M. z dnia 11 września 2015 r., z którego wynika, że posiadają akta osobowe odwołującego bez informacji o urlopie bezpłatnym. Ponadto odwołujący złożył do akt sprawy oryginały dokumentów z Zakładów (...) i z Zakładu (...), które wskazują grupę i wysokość uposażenia za jedną godzinę w ramach prac. Oświadczył, że oryginałów nie złożył do ZUS-u, ponieważ domagał się druku RP-7, którego on nie posiada. Dodatkowo złożył do akt opinie z dnia 21 kwietnia 1970 r. wystawione przez Zakłady (...), pismo nr. (...) z dnia 1 lipca 1970 r., pismo z dnia 13 stycznia 1971 r. wystawione przez Zakład (...), pismo z dnia 24 kwietnia 1973 r. wystawione przez Zakład (...) oraz umowę z dnia 2 lipca 1970 r. między Zakładem (...) a odwołującym o prowadzenie samochodu służbowego i umowę z dnia 1 czerwca 1973 r. między Zakładami (...) a odwołującym.

W piśmie procesowym z dnia 10 grudnia 2015 r. organ rentowy wskazał, że do podstawy kapitału początkowego nie przyjęto wynagrodzenia z umów o pracę za lata 1968/1970 za okres zatrudnienia w Zakładzie (...) oraz za lata 1970/1973 za okres zatrudnienia w Zakładach (...) w W., ponieważ na umowach o pracę powinna być podana stawka miesięczna, a nie godzinowa.

Wobec prezentowanych przez stronę wątpliwości, co do prawidłowości dokonanych przez organ rentowy ustaleń, Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości celem wyliczenia hipotetycznej stawki

miesięcznej za okres pracy odwołującego w latach 1968-1970 w Zakładach (...) oraz za okres pracy w Zakładach (...) w latach 1970-1973 oraz za okres pracy w Zakładach (...) w okresie od 1973 r. do 1975 r.

W opinii z dnia 27 marca 2016 r. biegły sądowy z zakresu księgowości – A. G. wskazał, że na podstawie akt osobowych odwołującego za ww. wymienione okresy uwzględnił stawkę godzinowa wynagrodzenia zasadniczego (stawki odpowiednio od 5,50 do 11,50 zł/godzinę), oraz premię regulaminową w wysokości 25 % wynagrodzenia zasadniczego, w okresie zatrudnienia w (...) od 30 października 1968 r. do 18 kwietnia 1970 r. W okresie zatrudnienia w Zakładach (...), zarówno Zakład (...) (łącznie okres od 30 czerwca 1970 do 30 czerwca 1975 r., uwzględnia się premię na minimalnym poziomie wynikającym ze świadectwa pracy, jako 10 % wynagrodzenia zasadniczego. Biegły nie uwzględnił w Zakładach (...), dodatku – deputat węglowy, ponieważ nie jest wskazana jego wartość miesięczna (brak jakiegokolwiek przepisu ustalającego jego wysokość). Biegły wskazał, że dodatek ten mógł kształtować się w różnej wysokości – w zależności od regulacji resortowych w tym zakresie (od 50 do 100 zł miesięcznie), ponieważ nie był to deputat przysługujący bezpośrednio pracownikom przemysłu wydobywczego (wobec tego ustalany był na zasadzie przeliczenia 1 tony węgla w tym okresie – na stawkę miesięczną tego deputatu, z tym że ustalany był w stawkach procentowych od wartości rocznej, przysługującego deputatu w naturze). Ustalone wynagrodzenie zasadnicze wraz z premią w ustaleniach biegłego wynosi:

1968 r.- 4.137,10 zł

1969 r. – 17.075,00 zł

1970 r. – 17.403,67 zł

1971 r. – 21.120,00 zł

1972 r. - 21.120,00 zł

1973 r. – 29.040,00 zł

1974 r. – 30.360,00 zł

1975 r. – 14.572,80 zł (do dnia 30 czerwca 1975 r., za okres pół roku)

Przyjęcie powyższego poziomu wynagrodzenia kształtuje wskaźnik (...) w wysokości 70,64 % z okresu lat 1970-1979 (dotychczas ustalony wskaźnik (...) z okresu 10 lat 1970-1979 r. na bazie wynagrodzenia minimalnego wynosił 47,95 %. Zwaloryzowany kapitał początkowy, na dzień przyznania świadczenia 23 kwietnia 2015 r. (waloryzacja obejmuje IV kwartał 2014 r.) stanowiłby wartość 246.460,41 zł i kształtowałby świadczenie emerytalne na dzień jego przyznania, jako 1.502,97 zł (co stanowi wzrost dotychczasowego świadczenia w wys. 1322,66 zł – o kwotę 180,31 zł).

Na bazie ustaleń w oparciu o akta osobowe biegły stwierdził, że istnieje odpis świadectwa pracy, z okresu zatrudnienia od 8 kwietnia 1968 r. do 16 października 1968 r. w (...) Wojewódzkich Zakładach (...) w W., który może być podstawą do zaliczenia tego stażu pracy, w ilości 6 miesięcy i 8 dni, dotychczas nie uwzględnionego do naliczenia kapitału początkowego.

Za okres wskazany w tezie dowodowej, przy wynagrodzeniu jak w zał. Nr. 2 b (powtórzona jego wysokość w treści ustaleń szczegółowych biegłego), wskaźnik (...) wynosiłby 70,64 % zaś ustalony kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. – 77.352,99 zł.

Wskaźnik ten kształtuje wzrost świadczenia emerytalnego o kwotę 180,31 zł brutto w stosunku do wysokości dotychczas ustalonej.

W piśmie procesowym z dnia 22 kwietnia 2016 r. ubezpieczony oświadczył, że nie wnosi uwag do opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości A. G.. Ponadto odwołujący wniósł o podjęcie próby obliczenia wysokości

dotadku jaki otrzymywał z tytułu wykonywania dodatkowej funkcji kierowcy (w wysokości 30 zł dziennie) w okresie zatrudnienia w Zakładach (...).

W piśmie procesowym z dnia 1 czerwca 2016 r. organ rentowy wskazał, że przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412) określają m.in. dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, które powinny być dołączone do wniosku w sprawie przyznania świadczeń. Zgodnie z § 21 ust. 1 środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Stosownie do § 28. 1 środkiem dowodowym w postępowaniu przed organem rentowym mogą być również poświadczone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów dotyczących wysokości wynagrodzenia, przychodu, dochodu i uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń, wydawane przez jednostki upoważnione do przechowywania dokumentacji zlikwidowanych lub przekształconych zakładów pracy.

Dokumenty, którymi posiłkował się biegły przy ustalaniu hipotetycznej stawki miesięcznego wynagrodzenia za okresy pracy od 30.10.1968 do 18.04.1970 (w Zakładach (...)) oraz od 30.06.1970 do 30.06.1975 (w Zakładach (...) i (...)), zawierają określenie stawki godzinowej zaszerogowania oraz poziomu premii. Zainteresowany nie przedstawił dokumentów potwierdzających liczbę faktycznie przepracowanych godzin. Nie zawierają tych danych również wspomniane na wstępie akta osobowe. W związku z powyższym biegły przyjął założenie, że miesięczna ilość przepracowanych godzin wynosiła 200 (od 01.01.1975 r- 192 godziny). Organ rentowy podzielił stanowisko biegłego w zakresie przyjętych w poszczególnych okresach wartości stawek godzinowych stanowiących podstawę dokonanych wyliczeń hipotetycznego wynagrodzenia (załącznik nr 3 do opinii) oraz pominięcia deputatu węglowego. W aktach osobowych znajdują się również dwie umowy

(z (...) i (...)) o powierzeniu pracownikowi dodatkowej funkcji - kierowcy. „Przy ustalaniu hipotetycznego wynagrodzenia słusznie te okoliczności zostały pominięte, ponieważ brak dokumentów potwierdzających okresy tej pracy

(a właściwie dni, ponieważ z umów wynika, że nie była to praca wykonywana codziennie lecz w zależności od potrzeb zakładu pracy). Natomiast do pozostałych założeń biegłego organ rentowy zgłasza następujące uwagi.

- Odnośnie okresu zatrudnienia 30.10.1968-18.04.1970 biegły przyjął, że Pan D. M. otrzymywał w całym tym okresie premię w wysokości 25% wynagrodzenia zasadniczego, podczas gdy umowa z dnia 30.10.1968r. zawiera zapis: „(...) z prawem do premii, nie przekraczającej 25% wynagrodzenia zasadniczego”. Dopiero w dokumencie z 18.06.1969r., o przeszerogowaniu z dniem 01.06.1969r., podana jest wysokość premii 25%. Ponadto biegły zakłada, że poziom wynagrodzenia nie mógł być niższy od wynagrodzenia w poprzednim zakładzie pracy, co nie musi być pewnikiem (różne mogą być motywy podjęcia przez pracownika decyzji o zmianie miejsca pracy).
- Odnośnie okresu zatrudnienia 30.06.1970-30.06.1975 biegły przyjął, że ubezpieczony D. M. otrzymywał w całym tym okresie premię w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego, podczas gdy pierwszy dokument dotyczący wysokości wynagrodzenia, w którym pojawia się premia (od 01.01.1973r. i bez określenia jej wysokości), pochodzi z dnia 05.02.1973r. Natomiast świadectwo pracy nie może stanowić dowodu potwierdzającego wysokość otrzymywanej premii na poziomie 10% miesięcznie w całym okresie zatrudnienia, ponieważ zawiera dane dotyczące ostatnio otrzymywanego wynagrodzenia, tj. przed rozwiązaniem umowy o pracę.

Ponadto, do obliczeń biegłego zawartych w załączniku nr 3 wkładły się błędy rachunkowe, co powoduje, że ustalone hipotetyczne wynagrodzenie zasadnicze, kwoty premii i łączne wynagrodzenie z danego okresu i roku zostały zawyżone. Zauważone błędy dotyczą następujących okresów.

- 30.10.1968-31.12.1968 - Biegły przyjął do obliczeń 3 miesiące i 2 dni, podczas gdy są to 2 miesiące i 2 dni. Hipotetyczne wynagrodzenie zasadnicze za ten okres wynosi wówczas 2229,68 zł, premia 557,42 zł, łączne, wynagrodzenie 2787,10 zł.
- 01.01.1970-18.04.1970 - Biegły przyjął do obliczeń 4 miesiące i 18 dni, podczas gdy są to 3 miesiące i 18 dni. Hipotetyczne wynagrodzenie zasadnicze za ten okres wynosi wówczas 4248,00 zł, premia 11062,00 zł, łączne wynagrodzenie 5310,00 zł, a za cały rok 15928,66 zł.

Organ rentowy wskazał, że powyższe błędy skutkują nieprawidłowym ustaleniem hipotetycznego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, a następnie hipotetycznej wartości kapitału początkowego

(załączniki 2a i 2b do opinii biegłego) i hipotetycznej wysokości emerytury (załącznik bez numeru). Przepisy emerytalno-rentowe nie dopuszczają przyjmowania wynagrodzenia w kwocie przybliżonej, hipotetycznej lub szacunkowej do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń i kapitału początkowego. Ustalenie rzeczywistej wysokości wynagrodzenia na podstawie stawki godzinowej byłoby możliwe tylko wówczas, gdyby zachowały się dokumenty z danymi dotyczącymi liczby faktycznie przepracowanych godzin w rozpatrywanych okresach. Wobec powyższego organ rentowy nadal uznawał za zasadne przyjęcie minimalnego wynagrodzenia za okresy zatrudnienia 30.10.1968-18.04.1970 i 30.06.1970-30.06.1975, zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej, ponieważ faktyczna wysokość nie została udokumentowana.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo podniósł, że uwzględnienie okresów zatrudnienia w (...) Wojewódzkich Zakładach (...) oraz w (...), do ponownego ustalenia kapitału początkowego i emerytury, może nastąpić na wniosek zainteresowanego, z dołączonymi dokumentami potwierdzającymi te okresy.

Na rozprawie w dniu 22 czerwca 2016 r. Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu księgowości – A. G. celem zajęcia stanowiska w odniesieniu do treści pisma procesowego organu rentowego z dnia 1 czerwca 2016 r.

W piśmie procesowym z dnia 27 czerwca 2016 r. ubezpieczony wniósł o przeprowadzenie ponownego wyliczenia wynagrodzenia zastępczego za okres zatrudnienia od dnia 30 czerwca 1970 r. do 30 czerwca 1975 r. w Zakładzie (...) z uwzględnieniem otrzymywanego dodatku w wysokości 30 zł dziennie z tytułu wykonywania dodatkowej funkcji kierowcy na podstawie przedłożonych umów.

W opinii uzupełniającej z dnia 15 lipca 2016 r. biegły sądowy z zakresu księgowości – A. G. przedstawił skorygowany załącznik nr. 3, w którym uwzględnia korekty rachunkowe naliczeń:

- Okres 30.10.68-31.12.68 r., za 2 miesiące i 2 dni oraz przyjmuje zmienioną premię z

25% na 15%- było 4.137,10 zł, jest 2.564,13 zł.

- okres 01.01.-31.05.1969 r. zmieniona premia z 25% na 15% , było 6.750 zł, jest

6.210 zł,

- okres 01.06.-31.12.1969 r. - bez zmian premia- jako 25%, na podstawie dokumentu

przeszeregowania,

- okres 01.01-18.04.1970 r. -przyjmuję 3 miesiące 18 dni, z dotychczasową wartością

premii 25% -jest 5.309,93 zł było 6.785,00 zł.

Pozostałe dane pozostają bez zmian.

Odnosnie premii biegły wskazuje, iż w oparciu o zawartą umowę o pracę ustalając premię jako należną do 25% wynagrodzenia zasadniczego, biegły przyjął ten poziom premii w całym okresie w Zakładach (...). Potwierdzone jest ono dalej, przeszeregowaniem jak w k. 18 akt osobowych, od 01.06.69 r.

Skoro w umowie premię regulaminową do 25%, zaś w wyniku przeszeregowania wskazuje się na premię regulaminową (bez słowa „do”), uważa, że premia nadal mogła wynosić do 25% i przyjął jej poziom maksymalny. Biegły nie mam podstawy do różnicowania wysokości tej premii na podstawie dokumentów osobowych.

W opinii uzupełniającej, za 1 okres od 30.10.1968 r. do 31.05.1969 r. biegły skorygował wartość tej premii na poziom 15% (przyjął średnią z dwóch wielkości 10 % i 20%), do momentu kiedy premia została przyznana, jako 25% w wyniku przeszeregowania.

Poziom premii w tym okresie zmienił na skutek okoliczności, iż jest to pierwsza praca ubezpieczonego i praktycznie w tym pierwszym okresie do 01.06.1969 r. odbywał ubezpieczony wstępny staż pracy i to mogło nie uzasadniać jej maksymalnego poziomu według umowy. Praca wykonywana była na zasadzie ciągłości zatrudnienia w następujących po sobie zakładach pracy , w tym samym zawodzie, i o ile w Zakładach (...) regulacje zakładowe przewidywały 25 % premii regulaminowej, to dalej na stanowisku Elektryka w Zakładzie (...) i Zakładzie (...), od dnia 30.06.1970 r. regulacje przewidywały premie 10%. Trudno więc polemizować z faktem, że biegły przyjmuje 10% premii od początku zatrudnienia w tych nowych jednostkach organizacyjnych, o wysokości tej premii świadczy jedynie Świadcstwo pracy- biegły wobec tych dokumentów, nie może pozbawić pracownika naliczenia premii w ogóle, zajmując za ZUS-em stanowisko, że brak pewności, czy w tej wysokości była wypłacana. W niniejszej sprawie należy uwzględnić następujący aspekt sprawy. Z uwagi na brak udokumentowania wynagrodzenia - ZUS w całym niemal okresie do naliczeń, przyjął wynagrodzenie minimalne do ustaleń kapitału początkowego, ustalając go z lat 1970-1979 r., jako współczynnik 47,95%, przyjmując w okresie lat 1968-1975 wynagrodzenie minimalne. To, iż dokumentacja nie jest przechowywana przez właściwy okres przez byłe zakłady pracy, (lub na skutek zmiany przepisów, co do obowiązującego okresu ich przechowywania, jako 12 lat w tamtym okresie) - nie jest winą ubezpieczonego. Jednak w przypadku dołożenia staranności, co do udokumentowania tego okresu, za który przyjęto wynagrodzenie minimalne, jak: Akta osobowe Zakładów (...) i Zakładów (...), (dalej na zasadzie ciągłości zatrudnienia), przy wskazaniu stawki godzinowej i możliwego do udokumentowania poziomu premii, na podstawie zarówno Świadcstw pracy , zawartych umów o pracę lub przeszeregowań - biegłemu zarzuca, się iż przyjmuje określony stan faktyczny, do naliczeń poziomu premii , wskazując przy tym, iż zdaniem ZUS nadal powinno być brane pod uwagę wynagrodzenie minimalne, w sytuacji, gdy przedłożone dokumenty przedstawiają inny stan faktyczny.

Po korektach - ustalone wynagrodzenie zasadnicze wed ług biegłego, wynosi:

1968 r. – 2.229,68 zł

1969 r. – 13.660,00 zł

1970 r. – 13.901,27 zł

1971 r. – 12.200,00 zł

1972 r.– 19.200,00 zł

1973 r. – 26.400,00 zł

1974 r. – 27.600,00 zł

1975 r. – 13.248,00 zł (do dnia 30 czerwca 1975 r., za okres pół roku

Wska źnik (...) 65,83 %

Świadczenie hipotetyczne - kapitał początkowy 74.799,01 zł

Wzrost świadczenia 142,07 zł brutto .

Ustalone wynagrodzenie zasadnicze wraz premią w ustaleniach biegłego wynosi:

1968 r.- 2.564,13 zł,

1969 r.- 16.535,00 zł,

1970 r. - 15.928,59 zł,

1971 r. - 21.120,00 zł,

1972 r. - 21.120,00 zł,

1973 r.- 29.040 ,00zł,

1974 r. - 30.360,00 zł

1975 r. - 14.572,80 zł (do dnia 30.06.1975 r za okres pół roku).

Wska źnik (...) 70,04% Świadczenie hipotetyczne 77.033,22 zł Wzrost świadczenia 175,52zł

Premia uznana za udokumentowaną, w stosunku do poziomu wynagrodzenia zasadniczego, powoduje wzrost wskaźnika (...) o 4,21% , a różnica świadczenia emerytalnego wynosi 33,45 zł brutto, na dzień jego przyznania. Tak więc nie zaliczenie premii, we wskazanej wysokości obniża świadczenie tylko o 33,45 zł brutto.

W piśmie procesowym z dnia 16 września 2016 r. Organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 30.05.2016r. odnośnie przyjętych przez biegłego założeń przy ustalaniu hipotetycznej wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego D. M., w szczególności poziomu premii, za lata: 1968-1970 w Zakładach (...), 1970-1973 w Zakładzie (...) oraz 1973-1975 w Zakładzie (...). Z tym, że jak słusznie zauważył biegły, spór o wysokość premii w latach 1968-1969 nie ma wpływu na wartość świadczenia, ponieważ najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, przy przyjętych założeniach, byłby z lat 1970-1979. Uwagi odnośnie zauważonych błędów rachunkowych dotyczących lat 1968 i 1970 są już oczywiście nieaktualne, w związku z dokonaniem przez biegłego korektami obliczeń.

Ponadto, organ rentowy uważa za konieczne odniesienie się do niektórych fragmentów opinii uzupełniającej. W rozpatrywanej sprawie dokumenty z akt osobowych nie obrazują pełnego stanu faktycznego odnośnie uzyskanego przez ubezpieczonego D. M. wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w latach 1968-1975. Oczywistym jest zatem, że ustalenie przez biegłego hipotetycznej wysokości wynagrodzenia wymagało przyjęcia przez Niego pewnych założeń. W piśmie z dnia 30.05.2016r. organ rentowy nie stawiał biegłemu żadnych zarzutów. Wykonując zobowiązanie nałożone przez Sąd, przedstawił jedynie swoje stanowisko odnośnie opinii biegłego, w szczególności przyjętych przez Niego założeń dotyczących wysokości premii. Poza sporem pozostaje fakt, że premia była wypłacana, czego organ rentowy nie kwestionuje, natomiast dokumenty z akt osobowych nie wskazują na to, czy w każdym miesiącu rozpatrywanego okresu i w jakiej wysokości, określonej chociażby procentowo od wynagrodzenia zasadniczego. Te zresztą też zostało ustalone przez biegłego w wysokości hipotetycznej, z uwagi na brak dokumentów o faktycznie przepracowanej ilości godzin w poszczególnych miesiącach. Nadal wątpliwości organu rentowego odnośnie premii dotyczą okresu zatrudnienia 30.06.1970 r.-30.06.1975 r.

Ustalenia stanu faktycznego, Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o akta emerytalno-rentowe odwołującego, jak również dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były

one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Ponadto w realiach rozpoznawanej sprawy zostały sporządzone dwie opinie biegłego sądowego z zakresu księgowości – A. G., a mianowicie opinia z dnia 27 marca 2016 r. i opinia uzupełniająca z dnia 15 lipca 2016 r. Przechodząc do oceny opinii biegłego Sąd podkreśla, że dopuszczenie tych dowodów był zasadne ze względu na charakter niniejszej sprawy. Każda z opinii biegłego została sporządzona na podstawie dokumentów odwołującego załączonych do akt sprawy. W ocenie Sądu, biegły dokonał analizy w sposób prawidłowy, rozpatrując przypadek odwołującego zgodnie z zakresem jego specjalizacji. Sąd co do zasady podzielił wnioski sformułowane przez biegłego.